

forkert, som noget kan være, og så vil han tilmed ikke indrømme, at en dansk domstol og en britisk domstol har hældt alle anklager mod Sakajev af bordet. Der er bare intet på ham.

Hvis der overhovedet skal være en form for politisk løsning på det her problem, på den her konflikt, som er ulykkelig, og som heller ikke er udtryk for, at alle tjeterne er engle, det er der jo ingen der påstår er tilfældet, men hvor der er tale om en russisk magtprøve, en russisk brutalitet i det område, som ligger langt ud over det, man oplever fra den anden side, hvordan kan hr. Jesper Langballe så tro på, at denne konflikt kan løses, medmindre man appellerer til de moderate kræfter blandt tjeterne? Det er det grundlæggende politiske spørgsmål i det her.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Hr. Holger K. Nielsen vil ikke have held til at gøre det her til en retssag, hvor hr. Holger K. Nielsen og hr. Søren Søndergaard selv er forsvarsadvokater for en bestemt tjetsk politiker og så vil have mig anbragt som anklager. Det vil ikke lykkes dem. Jeg synes, diskussionen er irrelevant. Jeg har ikke udtalt mig hverken for eller imod den pågældendes terroristiske sindelag.

Kl. 15.45

Må jeg i øvrigt gøre opmærksom på i forbindelse med den der tale om det vrøvlesokratiske, at det ægte sokratiske er det, at man kender forskel på det, man ved, og det, man ikke ved, at man med andre ord ved, hvad man ikke ved. Og det er det, jeg synes, det kniber lidt med.

Nu tabte jeg tråden. Jeg kunne vel ikke få hr. Holger K. Nielsen til at sufflere mig? Der var et helt konkret spørgsmål, jeg skulle – hvilket? (*Til-råb fra salen*). Ja! Altså hele Rusland deler Putins had til tjeterne. Det ved jeg adskilligt mere om, end jeg ved det modsatte, for jeg kender en hel del mennesker i Rusland, og jeg kender, når sandt skal siges, ikke nogen i Tjetjenien. Så det sidste er mere en fornemmelsessag.

Men vi bliver altså nødt til at gå ud fra, det gør jeg i hvert fald, at det i Tjetjenien forholder sig nogenlunde som i Palæstina, at terroren har bred folkelig opbakning i modsætning til i Irak, hvor det ganske givet kun er et fåtal, der støtter den.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ordføreren og går videre til fru Gitte Seeberg.

Gitte Seeberg (KF):

Situationen i Tjetjenien er fortsat meget vanskelig, sådan som også andre ordførere har været inde på. Siden Folketinget sidst drøftede konflikten i Tjetjenien, er der sket ændringer, nogle måske til det bedre, andre til det værre. Det er vores opfattelse, at konflikten mellem tjeterne og russerne kun kan løses ad politisk vej og med vilje fra begge sider.

Konflikten rummer en mængde problemer, om end der er iværksat en proces, som måske skal føre til opbygningen af politiske strukturer i Tjetjenien. Sidste år afholdtes en folkeafstemning om en ny forfatning og en ny valglov for Tjetjenien, og senere på året afholdtes præsidentvalg. Det er en kendt sag, at omstændighederne, hvorunder disse valg blev gennemført, var meget kritisable, og det var da også EU's vurdering.

I forbindelse med folkeafstemningen sidste år afgav russerne løfter om bedre leveforhold for tjeterne og genopretning af økonomien og den sociale sektor i samarbejde med det tjetske folk. Målet er, at der skal indgås en aftale om kompetence- og ansvarsfordeling mellem de russiske og tjetske myndigheder. Dette skulle ifølge russiske tilkendegivelser give Tjetjenien en betydelig grad af selvstyre, og det er også nødvendigt, hvis der skal komme en løsning.

Sagen er jo den, at en løsning af konflikten, som jeg tidligere nævnte det, må ske ad politisk vej og gennem forhandling. Tjetjenien er en del af Rusland, og dette er derfor en præmis, hvorpå den politiske realitet hviler.

Selv om netop nogle af de elementer, jeg netop har nævnt, synes at trække i den rigtige retning, er situationen dog fortsat meget ringe. Den humanitære situation for tusindvis af tjeterne er forfærdelig. Det gælder ikke kun den civile befolkning, men også de mange flygtninge, hvoraf en del er i Ingusjetien. Menneskerettighederne overtrædes dagligt, og nødhjælpsorganisationerne arbejder under meget vanskelige forhold og uden videre samarbejde fra de russiske myndigheders side.

Fra dansk side bidrager vi med hjælp til nødhjælpsorganisationer, der arbejder i Kaukasusområdet. Via Naboskabsprogrammet yder Danmark også støtte til samarbejde mellem højere læreanstalter i Tjetjenien og i Danmark, dette for at understøtte en normalisering. Derudover bidrager vi også, som det er blevet oplyst, gennem EU til den humanitære indsats.